Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság
1.Pf.248/2016/4. szám

SZÉKESFEHÉRVÁRI JÁRÁSBÍRÓSÁG
ÜGYSZÁM KEZDŐIRATON:
postán, gyűjtőládába, személyesen, faxon, e-mailen
ÉRK.: 2016 DEC. 28 45.
PÉLDÁNY: FELZET:
MELLÉKLET: KÖZTÜK:
ÜGYSZÁM UTÓIRATON: 22698/2012

14

2017 JAN 06.

A Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság [redacted] által képviselt **Porsche Bank Zrt.** (1139 Budapest, Fáy u. 27.) felperesnek, - dr. Várhelyi Tamás ügyvéd (8000 Székesfehérvár, Zichy liget 9. fszt. 6.) által képviselt [redacted] alperes ellen 824.399,- Ft és járulékainak megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Járásbíróság 4.P.22.698/2012/8. számú ítélete ellen alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

az elsőfokú ítéletet **megváltoztatja,** és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 62.000,- (hatvankettőezer) Ft első- és másodfokú perköltséget,

valamint az államnak az adóhatóság felhívására 66.000,- (hatvanhatezer) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Ezen ítélettel szemben további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte alperest 824.399,- Ft tőke, s ennek 2012. március 8. napjától a kifizetés napjáig járó 18,47 % kamatának, 59.600,- Ft perköltségnek a megfizetésére, a felek között 2008. augusztus 13. napján gépjármű vásárlás céljából köttetett deviza (CHF) alapú kölcsönszerződés alapján.

Az ítélet ellen alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereset elutasítását, míg másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Pontosított fellebbezésében jogszabályváltozásra tekintettel módosított tartalommal, de fenntartotta azon védekezését, hogy a felek között érvényes kölcsönszerződés nem jött létre, többek között azon oknál fogva, mivel a kölcsönszerződés sem a kölcsön, sem a törlesztőrészlet összegét, a törlesztés számát határozott módon nem tartalmazza, a THM kiszámítása nem ellenőrizhető, emellett a kereseti követelés összegszerűsége sem bizonyított, mert felperes keresetének pontos levezetését, számításának módját nem adta meg.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte arra hivatkozva, hogy az alperes által igényelt kölcsön felhasználási módjához igazodva a felek között a szerződés forintösszegben létrejött. Szerinte alperes fizetési kötelezettségének mértékét az általa csatolt kimutatások, törlesztési terv tartalmazza, a három havonta utólag elszámolt árfolyam-különbözet pedig a szerződés rendelkezéseinek alapul.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben helyesen állapította meg, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok (hitelkérelem, „a kölcsön szerződés feltételei svájci frank alapon") alapján azt az alábbiakkal kell kiegészíteni:

Alperes a csatolt hitelkérelem alapján 824.500,- Ft kölcsönt igényelt felperestől, melyet 84 részletben kívánt megfizetni oly módon, hogy a hitelkérelem a havi törlesztőrészlet mértékét 14.934,- Ft-ban jelölte meg tájékoztató jelleggel azzal, hogy ettől a ténylegesen fizetendő havi törlesztőrészlet eltérhet, pontos összegét a törlesztési terv fogja tartalmazni.

A hitelkérelem szerint alperes változó bázis kamatlábú deviza (svájci frank) alapú kölcsönt igényelt azzal, hogy a kölcsönszerződés a felek között a hitelkérelem felperesi elfogadásával jön létre, és a hitelkérelemben foglaltakon túl a szerződés részét képezik a következő oldalon részletezett feltételek is.

„A kölcsönszerződés feltételei" 1.1. pontja szerint felperes alperes számára gépjármű vásárlás céljából nyújtott kölcsönt. A kölcsönösszeg rendelkezésre bocsátása bankszámlára teljesítéssel történik, s az alperes fizetési kötelezettségeit a II. pont szabályozza akként, hogy a kölcsönösszeg átutalásának napjától a megfizetésének napjáig kamatot és árfolyam-különbözetet köteles megfizetni (II/2. pont). Az aktuális ügyleti kamatláb 12,86 %-ban, míg a teljes hiteldíj mutatót 13,64 %-ban került meghatározásra..

Felperes a II/2. pont (2) bekezdése szerint a kölcsön átutalását követően törlesztési tervet bocsát ki, mely tartalmazza a szerződéskötés időpontjában érvényes kamatlábat, s ennek alapján számított havi törlesztőrészletet, a folyósítás napján érvényes felperes által közzétett magánszemélyekre megállapított hivatalos HUF/CHF deviza vételi árfolyamot (bázis árfolyamot), az egyes törlesztőrészletek megfizetése után fennálló tőketartozás pontos összegét, valamint a részletek esedékességének napját.

A fizetési feltételek II. pontja szabályozza az alperesi teljesítés elszámolási sorrendjét, s azt, hogy a folyósított kölcsön változó kamatozású, így a kamatváltozásból és árfolyamváltozásból eredő különbözetet is alperes köteles felperesnek megfizetni.

A fizetési feltételek II/A. pontja szerint a nyújtott kölcsön kamatlába a Porsche Bank Zrt. svájci frank alapkamatának függvényében változik, és itt került szabályozásra a változó alapkamat mértékének közzététele. Emellett rögzítésre került az aktuális kamatláb számítási módja, s az, hogy a kamatkülönbözet elszámolása a felek között félévente külön értesítés alapján történik.

Az árfolyam-különbözet fizetésének módját a II/B. pont rögzítette akként, hogy a felperes által közzétett, teljesítés napján érvényes HUF/CHF deviza eladási árfolyam és bázisárfolyam aránya alapján milyen módon számítható az árfolyam-különbözet, melyet alperes negyedévente, utólag egy összegben köteles megfizetni.

A szerződés az alperes késedelmes fizetése esetén késedelmi kamatot kötött ki, mind a tőke, mind a lejárt ügyleti kamat, mind a késedelmi kamat és egyéb költségek összege után, melynek mértéke az aktuális kamatláb 6 %-kal növelt összege (II/4. pont).

Felperes szerződéskötést követően törlesztési tervet bocsátott ki, mely feltüntette a folyósított 824.500,- Ft kölcsönt azzal, hogy annak aktuális éves ügyleti kamatát 12,8550 %-ban, míg a bázis deviza árfolyamot 144,37,- Ft-ban, a havi törlesztőrészlet mértékét 15.061,- Ft-ban rögzítette.

Sem a törlesztési kimutatás, sem egyéb dokumentum nem tartalmazza, hogy a kölcsön folyósításának időpontjában mennyi a kölcsön forintösszegéhez képest számított svájci frank értéke, a svájci frankban nyilvántartott kölcsönösszeg.

A tényállás fenti kiegészítése mellett a törvényszék nem ért egyet az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával, miszerint a felek között érvényes kölcsönszerződés jött létre.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés a.) pontja szerint semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, mely nem tartalmazza a szerződés tárgyát.

A törvényszék leszögezi, hogy egy kölcsönszerződésnek egyfajta kirovó összege lehet, ez az a pénznem amelyben rögzül a mindenkori tartozás mértéke, az adós teljesítését ehhez viszonyítva kell elszámolni.

A kirovó pénznem, valamint a kölcsönösszeg meghatározása maga is történhet konverzióval, akként, hogy a kölcsönösszeg valamely pénznemben kifejezett összeg (x) egy, a szerződésben meghatározott időpontban és árfolyamon számított aktuális értéke (y).

A kölcsönösszeg ilyen konverziós meghatározás esetén attól függetlenül lesz mindig – például a jelen esetben – 824.500 Ft-, hogy annak aktuális egyenértéke több, vagy kevesebb svájci frank összeg az árfolyamváltozás miatt. Ilyen konverziós kirovás esetén a szerződésben meghatározott időpontban és árfolyam mellett a kölcsön összege például a 824.500 Ft-nak megfelelő svájci frank értékben rögzül.
Azonban a konverzió időpontjában az ekkor aktuális svájci frank ellenérték válik a szerződés további létszakaszára kirovó összeggé, így az adósnak a teljesítés napján ezzel egyenértékű forint szolgáltatást kell nyújtania, amely az árfolyamváltozás függvényében immár lehet több, vagy kevesebb az eredeti forint összeg meghatározásánál, jelen esetben a 824.500 Ft-nál.

Ahogy erre a Kúria 1/2016. számú jogegységi határozata utal, ilyen jellegű kikötés nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét. Ugyanakkor feltételként szablya, hogy devizában kifejezett konvertált kirovó összeg pontosan kiszámítható legyen.

Sem a hitelkérelem, sem a kölcsönszerződés, de a törlesztési értesítő sem tartalmazza az alperes által igényelt és felperes által folyósítani vállalt 824.500,- Ft kölcsön összegének svájci frank ellenértékét, melyet a felperes, mint alperesi tartozást kirótta, s mely alapján az elszámolás a későbbiek során a felek között megejthető lesz.

Ezért a törvényszék a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a jogegységi határozatnak megfelelően a konvertált kirovó összeg meghatározása , kiszámítható módon megtörtént-e.

A szerződés általános feltételei a szerződés létrejötte, a fizetési feltételek, az árfolyam és

kamatváltoztatások tekintetében számos rendelkezést tartalmaznak ugyan, de a kölcsönösszeg konvertálását, mint a kötelem leglényegesebb kiindulópontját nem tartalmazzák. Az általános szerződési feltételek azon rendelkezése, mely szerint a törlesztési terv tartalmazza - a szerződéskötés időpontjában érvényes kamatláb, a havi törlesztőrészlet mellett - a folyósítás napján érvényes felperes által közzétett magánszemélyekre megállapított hivatalos HUF/CHF deviza vételi árfolyamot (bázis árfolyamot), önmagában nem kellően világos ahhoz, hogy abból a fogyasztó számára egyértelműen megállapítható legyen, hogy a hitelező a forint összeg konverzióját ezen az árfolyamon fogja elvégezni. Szükséges lett volna olyan szerződési rendelkezés, amely a konverzió pontos menetét meghatározta, a fogyasztó számára megmagyarázta, érthetőbbé tette volna.

Az üzletszabályzatban felhívott törlesztési értesítő ugyan utal az aktuális svájci frank árfolyamra, azonban ez sem tartalmaz olyan- a fogyasztó számára egyértelmű információt, amely alkalmas lehet arra, hogy a konverzió tényét, mikéntjét kétségtelenül és ellenőrizhető módon felismerje, nem lehet egyértelműen meghatározni a felperes által nyújtott és svájci frankban nyilvántartott alperesi tartozást, különös tekintettel arra, hogy az értesítő sehol nem tünteti fel a konverzió utáni svájci frank kirovó összeget, a forintban kifejezett törlesztéseket továbbra is forint tőkeösszegbe számolja el.

Így nem követhető, hogy az alperes egyes befizetései miként, hogyan, milyen árfolyam mellett, minek a figyelembevételével kerül elszámolásra, s az sem ellenőrizhető, hogy a törlesztőrészleteknek az előzetes kalkulációja hogyan, milyen érték figyelembevételével történt.

Amennyiben a kölcsönszerződés meghatározta volna a forintkölcsön svájci frank ellenértékét, s ehhez igazítottan a svájci frank törlesztőrészletet, úgy egyértelműen meghatározottá vált volna, hogy a törlesztési tervben feltüntetett havi forint törlesztés mellett milyen mértékű árfolyam-különbözet megfizetésére lett volna köteles alperes meghatározott időpontonként.

De meghatározható lett volna a kölcsönösszeg akkor is, ha a konverzió pontos menetét a szerződésben a fogyasztó számára érthető módon rögzítik, illetve ha az értesítő tartalmazza az átváltási árfolyamot az e mellett számolt svájci frank értéket, mint konvertált kirovó tőkeösszeget.

Mindezek hiánya miatt megállapítható, hogy a felek kölcsönszerződése semmis, mert az sérti a Hpt. 213. § (1) bekezdés a.) pontjában írtakat, hiszen nem tartalmazza határozott módon a szerződés tárgyát, azaz a felperes által nyújtott forintkölcsön deviza ellenértékét.

Felperesnek másodlagos kereseti kérelme az elsőfokú eljárásban arra az esetre nem volt, ha a szerződés alapján alperes nem lenne marasztalható. A másodfokú eljárásban kérte első ízben az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását, erre azonban a Pp. 146. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban már nincs lehetőség. Azonban nem kizárt, hogy felperes egy újabb perben, más jogcímen az érvénytelen szerződésből eredő igényeit érvényesítse alperessel szemben.

Miután a szerződés érvénytelen, így szükségtelen volt a teljes hiteldíjmutató, valamint a követelés összegszerűségének a vizsgálata, amelyek egyébként a felek tényállításainak kiegészítését , vitatás esetén pedig bizonyítást tettek volna szükségessé, így azokról érdemben döntés nem is volt hozható.

A kölcsön törlesztő részleteinek a meghatározása pedig elvileg nem kifogásolható azon

oknál fogva - egy egyébként érvényes devizakölcsön konstrukcióban - hogy azok a későbbi folyósításra, így árfolyamváltozásra tekintettel, csupán tájékoztató jelleggel lettek megjelölve.

Alperes mind az első-, mind a másodfokú eljárásban pernyertes lett, így felperes köteles megfizetni a Pp. 78. §-a értelmében a pernyertes alperes első- és másodfokú perköltségét, melynek mértékét a törvényszék a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (3) bekezdése alapján 62.000,- Ft-ban állapított meg, valamint kötelezte felperest az alperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett 66.000,- Ft fellebbezési illeték megfizetésére is az állam javára.

Székesfehérvár, 2016. november 28.

dr. Ébner Vilmos sk.
a tanács elnöke

Spannerné
dr. Csatári Zsuzsanna sk.
előadó bíró

dr. Füssy Béla sk.
bíró

SZÉKESFEHÉRVÁRI TÖRVÉNYSZÉK 15. Székesfehérvár

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő